

ÉLIÁŠ DOMINIKA

PILLANGÓKERTBEN JÁRTAM

BESZÉLGETÉS BAKÁCS PIROSKÁVAL, A WALDORF MAGÁNÓVODA IGAZGATÓNŐJÉVEL

Csallóköz szívében, Nagymad községében áll egy különleges épület, melyet röviden Pillangókertnek hívnak. Ott tömörül össze a művészet, harmónia, természetközelség triumvirátusa. Azok a gyerekek, akik ebbe az alternatív magánóvodába járnak, praktikus és gyakorlati tevékenységeken alapuló, valamint kreatív és szabad játékon keresztül ismerkednek meg az őket körülvevő világgal a saját ritmusukban. Bakács Piroskával óvodapedagógussal, a Pillangókert – Waldorf irányba tevékenykedő alternatív magánóvoda igazgatónőjével beszélgettem.

■ Mi a Waldorf-módszer lényege?

■ A Waldorf-pedagógia a fej, a kéz és a szív pedagógiája. A pedagógiai rendszer lényege, hogy a fejhez, a gondolkodáshoz és az új ismeretekhez a kézen, vagyis különböző tevékenységek által, a szíven, tehát érzelmeken keresztül vezet az út. Ez azt jelenti, hogy mindhárom területre ugyanakkora hangsúlyt kell fektetni. Azaz az intellektuális nevelés, művészeti és szociális nevelés egyenrangú. A tanulás folyamatakor a gyakorlati úton haladva a művészeti tevékenységen keresztül érkezünk meg az intellektuális tudásig. A folyamatnál az a fontos, hogy miből hova jutsz.

■ Tudna pár fontos nézőpontot említeni, amelyet a Waldorf-pedagógia magáénak vall?

■ Vekerdy szerint nem az teljesít jól felnőtt korában, aki már 3 évesen számolni tudott, aki versenyre képes nevelést kapott, hanem aki teljes elfogadásban, érzelmi biztonságban nevelkedett. Akit minden jó és rossz tulajdonságával együtt szeretnek, megerősítik az önbizalmát. A kisgyermek nagyon fogékonyak óvodáskorban, szokás mondani, hogy az agyuk olyan, mint a szivacs. Ilyenkor érdemes őket megismertetni a folyamatokkal, például a búzaültetéssel, aratással, csépléssel, őrléssel és az őrölt lisztből történő kenyérsütéssel. A fantázia növelése is ebben a korban a leghatásosabb, ezért érdemes minél több anyagot megtapasztaltatni velük. Mi a természetes alapanyagokra helyezzük a hangsúlyt, például különböző formájú és méretű fadarabokkal, gyapjúval dolgozunk. A Waldorf-pedagógia szeretné elkerülni az idő előtti fejlesztést. Kisgyermekkorban a szabad játék a legfejlesztőbb tevékenység. A gyermekek ilyenkor dolgozzák fel élményeiket, az őket érő hatásokat belsővé teszik, gyakorolnak és gyógyulnak. E pedagógia a gyermek korai éveiben a praktikus, gyakorlati tevékenységekre és a kreatív játékok támogató környezet biztosítására fókuszál. Olyan világot teremt a gyermek számára, melyben jól érezheti magát. Ennek érdekében kellemes illatok, puha, lágy kelmék, természetes anyagok veszik körül őket.

| Bakács Piroška

■ Mi inspirálta Önöket az óvoda megnyitására?

■ A páromnak köszönhetem az ötletet, őhozzá jutott el az a hír, hogy megüresedett Nagymadban az óvoda. A község vezetősége felajánlotta, hogy az épületet használhatjuk Waldorf-magánóvodaként. Régtől dédelgetett álmom volt, hogy lesz egy saját óvodám, ami Rudolf Steiner pedagógiáján alapszik. Az akkori munkahelyemen, egy állami óvodában igyekeztem több Waldorf-elemet applikálni a mindennapokba, ami a gyermek harmonikus személyiségfejlődését segítette. Azonban néhol falakba ütköztem – és ekkor jött a lehetőség a saját óvodám megnyitására. Több egyeztetés után 2021 szeptemberében nyitotta meg kapuit az intézmény.

■ **Melyek voltak azok a Waldorf-elemek, amelyeket már korábban is beépített a nevelői munkájába?**

■ A reggeli kör nagyon fontos számomra és a gyerekek számára is. Általa ráhangolódunk az adott napra. S mivel minden napot így indítunk, stabilitást és védőburkot ad a gyermekeknek. A reggeli kör során felsoroljuk a hét napjait, köszöntjük a napot és egymást, elmondjuk, ki és miért hiányzik aznap. A másik elem az ünnepek megtartása volt, de azt csak szolid formában tudtam megvalósítani.

■ **Meséljen, kérem, ezekről az ünnepekről!**

■ A Waldorf-intézményekben szokás mondani, hogy ünneptől ünnepig élünk. Minden hónapnak megvan a saját ünnepe, amelyek ritmikusan követik a Föld körforgását. Úgy is mondhatjuk, hogy ünnepről ünnepre, hétről hétre, napról napra átszövő ritmusban telnek a napjaink. Nagyon fontos, hogy átéljük már az ünnepvárás időszakát is. Ez azt jelenti, hogy amit ebben az időszakban, valamint az ünneplés során teszünk, valós részvétellel történjen. Az ünnepek megformálásában különféle szokások, néphagyományok és keresztény tradíciók segítenek. Nyílt és zártkörű ünnepeket tartunk. A nyílt ünnep során a szülő is részt vesz az eseményen, míg a zárt alkalomkor csak az óvodapedagógus és a gyermekek.

■ **Mire helyezik a legfőbb hangsúlyt az óvodában?**

■ Rengeteget tartózkodunk kint a szabadban. Van egy nagy udvarunk, játszótérrel és a közös kertünkben is eltöltjük az időt. A szabad játékokra is nagy hangsúlyt fektetünk, ez ebben a korban elengedhetetlen. A művészeti tevékenység és a reigen (ritmikus játék) is mindennapos program nálunk.

■ **Milyen művészeti tevékenységeket alkalmaznak?**

■ Mindig megvan a sorrend, ami óvodánként változó. A tevékenységsorozatnak is megvan a ritmusa. Mi a könnyebbtől indulok a nehéz felé. Hétfőn rajzolunk, kedden nyírás és ragasztás, közös alkotás, szerdán gyapjúkúp- és -tárgykészítés következik, csütörtökön méhviasz-gyurmázás vagy sütés zajlik. A hetet festéssel zárjuk.

■ **Hogyan telik egy nap az Önök óvodájában?**

■ Nagyon szeretem, hogy kellő teret és időt tudok adni a gyermeknek. Nem kell sietni, minden mehet a saját ritmusában. Nincs feszültség, hogy elkésünk az ebédre vagy 10 perccel később megyünk aludni. Kevés szabályunk van, de azokat be kell tartani. Nem azon kell agyalni, hogyan tiltunk, hanem azon, hogy tudjuk megengedni a tevékenységet. Mindenképpen többször szólok, finom ráhatással próbálom rávenni a gyermeket a tevékenységre. Ha pedig nem szeretném, hogy valamit csináljanak, akkor játékos formában változtatok a tevékenységen. Például állatbőrbe bújtatom őket, és azt mondom: rettentően zajosak az állatok, vannak itt halkabb állatok is? A napunk 7-kor kezd, ugyanis ekkor nyit az óvoda. Amíg a gyermekek megérkeznek, szabadjáték van. A kézműves tevékenység után a reggeli kör jön, amikor imádkozunk. A mozgásos játékok után tízórai, szabadjáték, majd reigen következik. Délig a szabadban tartózkodunk. Ebédelés után mesehallgatás és pihenő vár ránk. Végül játékos nyelvi (szlovák vagy angol) foglalkozás és szabadjáték következik, amit általában a szabadban valósítunk meg.

■ **Milyen a kapcsolatuk a szülőkkel?**

■ Én is voltam waldorfos szülő. Tudom, hogy a munka mellett nehezen összeegyeztethetők az intézmény elvárásai. Ezért nem szeretném senki szabadidejét beosztani. Aranyosak a szülők, mert ha kell, segítenek és felajánlanak különböző dolgokat az óvoda számára. Nálunk az a módszer vált be, hogy külön beszélgetek a szülőkkel, a nyílt ünnepeket pedig együtt töltjük. Természetesen ha a szülők szeretnének segíteni, megtehetik, örülök neki.

■ **Mi az ideális csoportlétszám, amivel jó dolgozni?**

■ A legjobb a 7-8 fős csapat, akkor mindenkire oda tudok figyelni és mindenkivel el tudok beszélgetni. A maximális létszám a 20.

■ **Hogyan kezelik a gyerekek közti konfliktusokat az óvodában?**

■ A Waldorf-pedagógiában nem büntetjük a gyermeket, szeretettel neveljük. Ha összeveszik két gyerek, a bántalmazottat öle vesszük. Valójában tehát aki megbántotta őt, teljesen egyedül marad, a csoport egységesen elítéli. Soha nem szabadna, hogy a gyermek egyedül érezze magát. Mindkettő gyermeknek szüksége van a beszélgetésre. Az az ideális, ha látom a konfliktust, ugyanis ekkor vissza lehet fejteni, miből mi lett.

■ **Ha valaki érdeklődik a Waldorf-óvodapedagógia iránt, mit kell tennie?**

■ Én Solymáron végeztem el a Waldorf-óvónőképzést, ahol három csodálatos évet töltöttem. Azonban mindenképp szükséges egy állami végzettségű óvónői diploma is a képesítés elnyeréséhez.

■ **Ha valakinek felkeltette az óvoda az érdeklődését, megtekintheti?**

■ Természetesen. Csak előtte egyeztetésre van szükség velem, ugyanis délelőtt intenzíven dolgozunk. Mindenkit szeretettel várunk!